

boformuen, for at bruge et kort Udtryk, er meget lettere at faa fat i end Byformuen, er der endnu det Moment at agte paa, at vi paa Landet saavel som i Byerne — men her langt mindre fremtrædende — have Ejendomsskyldansættelsen og Ejendomsskylden løbende ved Siden af Formueansættelsen og Formueskatten. Det er i mange Tilfælde en Dobbeltbeskatning, her fremkommer. Ejendomsskylden er ikke blot en Skat paa Jordværdien, den er, som bekendt — og det er dens Svaghed — tillige i meget høj Grad en Skat paa den af Ejeren ved Flid og Sparsommelighed og Dygtighed skabte Værdiforøgelse af hans Ejendom, og en meget stor Del — og paa Landet en langt større Del end i Byerne — af den Formueforøgelse, der foregaar ved den enkelte Driftsherres Virksomhed, sættes netop i Jord og Bygninger og rammes derved saavel af Ejendomsskylden som af Formueskatten. Dette Dobbeltbeskatningselement, som vi selvfølgelig ogsaa have for de faste Ejendomme i Byerne, men der langt mindre fremtrædende og gennemgribende, end det er for Jordbesidderne, er et af de Momenter, som fremkalde en betydningsfuld Modvægt mod en mulig for lav Indtægtsansættelse paa Landet.

I denne Sammenhæng maa jeg rette et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Langeland (P. Munch); de skulle blive korte. Det ærede Medlem har misforstaaet min Udtalelse, og jeg beder ham se den efter, han vil da se, at jeg ikke har indrømmet, at Ligningen paa Landet var det særlig sorte Paar, men at jeg har sagt, at den var ufuldkommen og havde meget store Vanskeligheder, og at lignende Ufuldkommenheder og Vanskeligheder fandt vi ved Ansættelsen af Indtægten af Erhvervsvirksomheden — særlig den mindre Erhvervsvirksomhed — baade i Stationsbyer, Købstæder og København. Og den Bemærkning, det ærede Medlem henholdt sig til, om, at jeg ligesom selv har haft Fornemmelsen af, at jeg sagde noget, der maatte falde Landboerne for Brystet — jeg sagde, at nu havde jeg udleveret mig til Landboerne i dette Ting — gjaldt aldeles ikke mine Udtalelser om Ligningen paa Landet de faldt tværtimod meget godt i Traad med de Udtalelser, der kom fra Ordføreren, det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen). Det var en spøgende Sidebemærkning fra min Side. Jeg talte om Gennemsnitsudbyttet af en Tønde Hartkorn, og jeg sagde da, at naar jeg nævnedes et saadant Tal, var det aldrig

uden en betydelig Risiko. Naar man nævner et saadant Tal i en Forsamling, hvor der er saa mange kyndige Landboere som her, er der altid en betydelig Risiko for, at den ene plukker i det fra den ene Side og den anden fra den anden Side, og derfor var det, jeg sagde, at nu havde jeg udleveret mit Rygte til de Herrer. Saadan var det at forstaa.

Et af Hovedangrebene paa hele Kompletet af Skattelovene, man har ført fra Oppositionen, baade fra den radikale og fra den socialdemokratiske Side, var, at der bliver en voldsom Stigning af Forbrugsskatterne og en alt for lempelig Stigning af Formue- og Indkomstskatten. Dertil er at sige, som det er sagt fra min Side og af de ærede Ordførere for mit Parti Gang paa Gang, at vi have taget alt det, vi mente, vi praktisk set kunde tage gennem Formue- og Indkomstskatten uden at stække Erhvervslysten, uden at hemme Flid og Sparsommelighed — alt det, man ellers beskylder Inkomst- og Formueskatten for — og uden at opstille et Grundlag, som vi paa Forhaand maatte sige os selv umuligt kunde blive antaget af det andet høje Ting. Vi ere med andre Ord gaaede saa vidt, som vi i Øjeblikket mene det rigtig og forsvarligt at gaa med Hensyn til disse Sætser, baade hvad angaar deres finansielle Udbytte og Progressionen. Jeg ved vel, at paa Papiret kan man gaa uendelig meget videre, saaledes som det ærede Medlem fra Langeland og det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) have vist. Men dette betyder ikke det allerbitterste. De ærede Medlemmer vide lige saa godt som jeg, at deres Forslag ere Papir og intet andet. (P. Munch: Fordi De ikke vil gøre det til mere!). De vide særdeles vel, at det ikke vil være muligt at faa det andet Ting til at antage Forslag, der ere — jeg vil ikke sige i det væsentlige enslydende med, men blot — i Familie med de Forslag, som de ærede Medlemmer have fremsat.

Den Afbrydelse, det ærede Medlem fra Langeland for et Øjeblik siden fremkom med, skulde formodentlig sigte til, at vi burde rejse en stor konstitutionel Kamp for at faa en Skatteplan som de Herrer gennemført. Men det er jo sagt atter og atter — man kan snart blive kød af at gentage saa selvfølgelig Ting —, at det, det gælder om, er i Løbet af kort Tid, i Løbet af denne Samling, at fremskaffe Balance i Statshusholdningen. Dette er nødvendigt, for at Staten kan hævde sin Stilling saavel paa den ene som paa den